

„Kelet-Afrika a fejlődés útján” című könyvét mutatta be Tarrósy István a Tudásközpontban. A mű olvasmányos stílusban tárgyal komoly és aktuális problémákat, jelenségeket, amik nem csak Afrika, hanem az egész világ jövőjét meg fogják határozni. (Képünkön jobbra a szerző, mellette T. Horváth Attila, beszélgetőtársa látható.)

A fekete kontinens változóban. Érezzük, a napi hírekben olvassuk az észak-afrikai forradalmak legújabb eseményeit, aminek hatása már begyűrűzött Európába, menekültáradat indult meg, az árak a bizonytalan helyzetben emelkednek, új kormányok kerülnek hatalomra. A hatalmas földrész keleti részén fekvő országok (Tanzánia, Kenya, Uganda, Ruanda és Burundi) már az Európai Uniót másoló egységbe, a Kelet-Afrikai Közösségbe rendeződnek.

A szerző egyetemi adjunktus, PTE Bölcsészettudományi Kar Politikai Tanulmányok Tanszékének oktatója és Afrika-kutató, aki 2000-ben kapta el először az Afrika-lázat.

Tarrósy

nem turistaként vagy néprajzosként barangolta be Kelet-Afrikát, hanem szakmájából kiindulva, politológiai interjúkra építő elemzéseket készített a térségben formálódó politikai erőkről, a tradíció szerepéről, a gyarmatosítás utóhatásairól, egy gazdaságpolitikai értelemben vett nemzetközi szerepvállalásról és a globalizáció helyi tényezőiről. Egy távoli vidék tudós témáinak tűnnek a felsoroltak, holott ezen jelenségek hatásai ki fognak hatni ránk is. Ennek a gyűjtő-és értelmezőmunkának eredménye ez a

könyv, ami doktori disszertációjának bővített változata.

Tarrósyval T. Horváth Attila beszélgetett, aki maga is Afrika-kutató és a kötet egyik szakmai lektora. A szerzővel véletlenül, Afrikában találkozott 2000-ben a dar es-salaam-i egyetemen, Tanzániában. T. Horváth hiánypótlónak nevezte a kötetet, hiszen a témával és a térséggel utoljára 50 évvel ezelőtt foglalkoztak, azóta hatalmas változáson esett át a régió: elúgtak forradalmi, nagyon komoly népi mozgások következtek be és az országok ráléptek egy közös útra, aminek eredményeképpen ma már saját útlevele van a régiónak, s tervezik az országokban beváltható egységes valuta bevezetését. A régió történelme és az itt élő népek identitása azonban összetett, három tényező határozza meg: a tradíciókhoz való kötődés, a gyarmatbirodalom máig érezhető hatásai és az új politikai pártok, amik regionális gondolkodásra buzdítanak.

A beszélgetésen Tarrósy kiemelte a nyelv kérdését. Elmondta, 130 millióan beszélik a közvetítő nyelvet, a szuahélit, és egyre többen bírják az angolt, ami a globalizáció nyelve. A nemzetköziség a gazdaságban is érezteti a hatását, az utóbbi időben új szereplők jelentek meg a színtéren: Kína, Oroszország és Japán mellett egyre nagyobb számban vannak a brazil vagy az indiai cégek. Az indiaiak jelenlétére az a magyarázat, hogy régen, évszázadokkal ezelőtt megvetették a lábukat, ma már a legelismertebb kereskedőcsaládok innét származnak. A hatalmas cégek természetesen saját maguknak akarják megszerezni az ásványkincseket, de egy „melléktermék”, az infrastruktúrafejlesztés pozitívan hat a régióra. Fejlődésről beszélünk, vagy csak változásról? Ezt majd az évtizedek fogják eldönteni, de mindenképp történelem- és gazdaságformáló ereje lesz Kelet-Afrikának és az egész kontinensnek.

Hol vannak a magyarok ebben a nemzetközi történetben? - tettük fel a

kérdést. Azt a választ kaptuk, hogy nem hisszük el, de Kelet-Afrikában nagyon népszerűek a magyarok: Teleki grófit sokan ismerik, a békebeli Hajdu mosógépgyár (!) és az Ikarus buszok egyik nagy felvevőpiaca ez a térség. Több ezer afrikai végzett Magyarországon és ment a forró kontinensre dolgozni egyetem után, többjük ma igen befolyásos pozíciót tölt be. Nem szabad kifelejteni a civilek elismert tevékenységét, sok szervezet végez jelenleg is segítő, fejlesztő munkát a térségben. Látható, a potenciál megvan, csak a mindenkori magyar kormány ezt a lehetőséget még nem fedezte fel. Tavaly ezt kormánykörökben is felismerték: a Külügyminisztérium a pécsi székhelyű Afrika Tanulmányok Központtal elkezdte kidolgozni az Afrika-stratégiáját, reméljük, gyakorlati haszonnal is jár majd ez a tervezés.